

LIETUVOS
NOTARŲ RŪMAI

**APIBENDRINTA INFORMACIJA APIE
NOTARŲ PROFESINĖS VEIKLOS
TRŪKUMUS, NUSTATYTUS PER EILINIUS
PATIKRINIMUS 2024 METAIS**

INFORMACIJA APIE ATLIKTUS PATIKRINIMUS

Notarų rūmų prezidiumo 2024 m. sausio 4 d. nutarimu Nr. 3 buvo patvirtintas 2024 metų notarų veiklos tarnybinės priežiūros planas, kuriame buvo numatyti 48 tikrintini notariai.

Notarų rūmų prezidiumo paskirti asmenys iki 2024 m. gruodžio 10 d. atliko 48 notarų veiklos eilinius patikrinimus. Notarų patikrinimai atlikti notarų biuruose, kurie įsteigti Alytuje, Joniškėje, Kalvarijoje, Kaune, Klaipėdoje, Kretingoje, Lazdijuose, Marijampolėje, Mažeikiuose, Palangoje, Panevėžyje, Plungėje, Pasvalyje, Šilalėje, Šilutėje, Telšiuose, Vilniuje.

Patikrinus 48 notarus, 14-os notarų veikloje nustatyti trūkumai taikant Tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formų pildymo taisykles ir laikantis Tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formų¹.

Atsižvelgiant į tai, kad šie formalūs trūkumai yra notarų jau patvirtintuose ar išduotuose dokumentuose, negali būti ištaisyti (dokumentai yra pateikti asmenims, kuriems atlikti notariniai veiksmai, kopijos pateiktos valstybės registrams, o notaro archyve saugomi antri dokumentų egzemplioriai). Šių notarų, kurių veikloje nustatyti aptariami trūkumai, veiklos eilinio patikrinimo aktuose buvo pateikti nurodymai užtikrinti tinkamą Tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formų pildymo taisyklių ir Tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formų laikymąsi bei pateikti dokumentus, patvirtinančius trūkumų ištaisymą.

TIKRINTOS SRITYS IR NUSTATYTI TRŪKUMAI

Reikalavimų, keliamų notarų biurams ir notarų darbo laikui, laikymasis

Eilinių notarų veiklos patikrinimų metu nenustatyta trūkumų ar pažeidimų, susijusių su Reikalavimų, keliamų notarų biurams ir notarų darbo laikui², laikymusi.

Notarinio registro, tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formų pildymo taisyklių laikymasis

Tikrinant tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formas, nustatyta, kad notariai ne visada laikosi Tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formų pildymo taisyklių ir Tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formų. Nustatyti tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formų pildymo neatitikimai:

1. Notarų tvirtinamųjų dokumentų tvirtinamajame įrašė po žodžio „tvirtinu“ nėra nurodyta informacija, kad teisės aktų nustatyti duomenys perduoti atitinkamam valstybės registru arba po žodžio „tvirtinu“ nurodyta, kad duomenys perduodami valstybės registru, tačiau nenurodytas konkretus valstybės registras, kuriam buvo perduodami duomenys.

Tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formų pildymo taisyklių 11.4 papunktyje nurodyta, kad tvirtinamųjų įrašų formose po žodžio „tvirtinu“ ar „liudiju“ arba, kai dokumente nėra šių žodžių, po

¹ Tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formų pildymo taisyklės ir Tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formos, patvirtintos 2004 m. kovo 15 d. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymu Nr. 1R-64 „Dėl Tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formų pildymo taisyklių ir Tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formų patvirtinimo“.

² Patvirtinti Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. 1R-119 „Dėl Reikalavimų, keliamų notarų biurams ir notarų darbo laikui, patvirtinimo“.

dokumento tekstu papildomai įrašomas valstybės registras, kuriam perduodami duomenys, kai notaras perduoda pagal teisės aktus privalomus duomenis valstybės registrams.

2. Pinigų dovanojimo, paskolos sutarties tvirtinamajame įrašė po žodžiu „tvirtinu“ papildomai įrašoma, kad duomenys perduodami Valstybinei mokesčių inspekcijai.

Tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formų pildymo taisyklių 11.4 papunktyje nurodyta, kad tvirtinamųjų įrašų formose po žodžio „tvirtinu“ ar „liudiju“ arba, kai dokumente nėra šių žodžių, po dokumento tekstu papildomai įrašomas valstybės registras, kuriam perduodami duomenys, kai notaras perduoda pagal teisės aktus privalomus duomenis valstybės registrams. Valstybinė mokesčių inspekcija nėra valstybės registras.

3. Informacija apie notaro išversto dokumento tekstą nurodyta ne po žodžio „tvirtinu“, o prieš tvirtinamąjį įrašą.

Tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formų pildymo taisyklių 11.9 papunktyje nurodyta, kad tvirtinamųjų įrašų formose po žodžio „tvirtinu“ ar „liudiju“ arba, kai dokumente nėra šių žodžių, po dokumento tekstu įrašoma: kai notaro tvirtinamo, liudijamo ar išduodamo dokumento tekstą verčia pats notaras, – iš kokios kalbos į kokią kalbą verčiama.

4. Kai notarinio veiksmo atlikime dalyvauja vertėjas, tvirtinamajame įrašė po žodžio „tvirtinu“ nenurodomas vertėjo vardas, pavardė, iš kokios į kokią kalbą verčiama.

Tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formų pildymo taisyklių 11.8 papunktyje nurodyta, kad tvirtinamųjų įrašų formose po žodžio „tvirtinu“ ar „liudiju“ arba, kai dokumente nėra šių žodžių, po dokumento tekstu įrašoma: kai notarinis veiksmas atliekamas dalyvaujant vertėjui, – vertėjo vardas ir pavardė, taip pat iš kokios į kokią kalbą verčiama.

5. Taisant notarinį veiksmā nenurodoma taisymo priežastis.

Elektroniniu būdu tvarkomo notarinio registro pildymo tvarkos aprašo 11 punkte nustatyta, kad prie taisyto notarinio veiksmo ar kitos notaro paslaugos įrašo nurodoma notarinio veiksmo ar kitos notaro paslaugos įrašo duomenų pašalinimo data ir komentaras (nurodoma pašalinimo priežastis), taip pat pateikiama naujų duomenų įrašymo data ir komentaras (nurodoma įrašymo priežastis).

6. Notarinį veiksmā atliekant mišriu būdu, notarė kvalifikuotu el. parašu patvirtina tą patį sandorio dokumentą, kurį el. parašu pasirašė sandorio šalis. Sandorio šalims išduotas patvirtintas sandorio dokumentas, kuris pasirašytas notaro ir vienos iš sandorio šalies el. parašu. Taip pat papildomo tvirtinamojo įrašo turinys neatitinka numatyto Tvirtinamųjų įrašų liudijimų ir notarinių formų pildymo taisyklių 11.1 papunkčio.

Vadovaujantis Notariato įstatymo 28(2) 3 dalimi, kai notarinis veiksmas atliekamas mišriuoju būdu, notaras kiekvieno sandorio dalyvio pasirašytus atskirus sandorio dokumentus saugo teisės aktų, reglamentuojančių dokumentų apskaitą, tvarkymą ir saugojimą, nustatyta tvarka, o sandorio šalims išduoda notaro patvirtintą sandorio dokumentą be notarinio veiksmo dalyvių parašų.

Mišriu būdu atliekamo notarinio veiksmo dokumente po žodžio „tvirtinu“ arba „liudiju“, arba, kai dokumente nėra šių žodžių, po dokumento tekstu papildomai įrašoma: kai viena sandorio šalis notarinį veiksmā atlieka Notariato įstatymo 28 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka notaro biure, o kita sandorio šalis Notariato įstatymo 28¹ straipsnio nustatyta tvarka nuotoliniu būdu, – kad sandorio šalys yra pasirašiusios sandorio dokumentus lygiavertės galios parašais, šie sandorio dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka saugomi notaro profesinės veiklos metu sudarytų dokumentų archyve,

šalims elektroniniu formatu išduodamas notaro patvirtintas sandorio dokumentas be sandorio šalių ir sandoryje dalyvaujančių asmenų parašų arba notaro patvirtinto sandorio elektroninio dokumento popierinė kopija ar nuorašas (Tvirtinamųjų įrašų ir notarinių formų pildymo taisyklių 11.1 papunktis)

7. Testamento tvirtinamajame įrašė nenurodomas testamentą sudarymo laikas. Sudarymo laikas nurodytas prieš tvirtinamąjį įrašą.

Vadovaujantis Tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formų 9 punktu, kuriuo patvirtinta testamentą tvirtinamojo įrašo forma, šioje tvirtinamojo įrašo formoje turi būti įrašoma ne tik data, bet ir laikas.

8. Mišriu būdu patvirtintoje nekilnojamojo turto pirkimo-pardavimo sutartyje, kurią pasirašo klientas, įrašomas tvirtinamasis įrašas, nurodomas notarinio registro numeris ir pasirašomas notaro.

Pagal Tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formų pildymo taisyklių 5 punktą, tais atvejais, kai notarinis veiksmas atliekamas mišriu būdu, kiekvienos sandorio šalies (šalių) pasirašytuose sandorio dokumentuose tvirtinamasis įrašas nerašomas.

Atsižvelgiant į nustatytus atvejus, kai tinkamai nebuvo laikomasi Tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formų pildymo taisyklių ir Tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formų, šių notaro veiklos eilinio patikrinimo aktuose pateiktas nurodymas užtikrinti tinkamą Tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formų pildymo taisyklių ir Tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formų laikymąsi bei pateikti dokumentus, patvirtinančius trūkumų ištaisymą.

Notaro profesinės veiklos metu sudarytų dokumentų tvarkymas, saugojimas, perdavimas, veiklos dokumentų valdymas

Eilinių notarų veiklos patikrinimų metu nenustatyta trūkumų ar pažeidimų, susijusių su Notaro profesinės veiklos metu sudarytų dokumentų tvarkymo, saugojimo ir perdavimo taisyklėmis³, laikymusi.

³ Notaro profesinės veiklos dokumentų tvarkymo, saugojimo ir perdavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2007 m. rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. 1R-360 „Dėl Notaro profesinės veiklos dokumentų tvarkymo, saugojimo ir perdavimo taisyklių patvirtinimo“.